

obstacles faced by a Brazilian experience. *World Development Perspectives*, 24, 100367. <https://doi.org/10.1016/j.wdp.2021.100367>

5. Bondarchuk, M., Voloshyn, O., Vivchar, O., & Dzhuryk, K. (2022). The development of methodology evaluation financial revenues in territorial communities. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 4(45), 114-122. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.45.2022.3820>

Gvozdej Nataliia

candidate of economic sciences, associate professor, associate professor of the department of finance, accounting, and economic security, Uman state pedagogical university named after Pavlo Tychyna, Ukraine

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ

МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

PECULIARITIES OF FINANCIAL SUPPORT FOR LOCAL SELF-

GOVERNMENT BODIES

В умовах ринкової системи господарювання одним із методів фінансового механізму територіального управління є фінансове забезпечення органів місцевого самоврядування. Бюджетне фінансування як основний його елемент до цього часу займає провідне місце у фінансуванні потреб населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Разом із тим, місцева влада стикається з проблемами недостатнього фінансування діяльності, тому доцільним є реформування фінансового механізму як на загальнодержавному, так і на місцевому рівнях. Удосконалення потребують і важелі впливу на соціально-економічний розвиток суспільства.

Своєчасне та повне забезпечення органів місцевої влади в достатніх обсягах власними доходами є особливо важливим, оскільки недостатність фінансування та обмеженість основних фінансових джерел створює додаткові труднощі для функціонування цілісної системи фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування. Важливим є переосмислення основних засад наповнення дохідної частини бюджетів органів влади на місцевому рівні, що, у

свою чергу, позитивно відобразиться й на рівні бюджетного фінансування. Вважаємо, це дозволить оптимально збалансувати функції та повноваження громад та органів місцевого самоврядування з їх наявними фінансовими можливостями, сприятиме повноцінній реалізації завдань та функцій надання соціальних послуг населенню на рівні, передбаченому загальнодержавними стандартами. У зв'язку із цим великого значення набуває вдосконалення теоретичних основ фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування.

Правове регулювання фінансових відносин, які виникають при фінансуванні діяльності органів місцевого самоврядування, є однією з форм управління з боку держави економічним і соціальним розвитком адміністративно-територіальної одиниці, що відображатиметься на ефективності, результативності фінансового забезпечення місцевих органів влади[1].

Тому дії органів влади місцевого рівня у сфері їх фінансового забезпечення повинні ґрунтуватися на правових актах, котрим притаманні такі основні функції:

- 1) визначають перелік установ, організацій, фізичних і юридичних осіб, на які впродовж певного часу поширюється дія правової норми;
- 2) регламентують права й обов'язки органів місцевого самоврядування щодо наповнення та використання місцевих бюджетів;
- 3) є підґрунтям для вживання відповідних заходів щодо виконання чи невиконання правових норм органами місцевого самоврядування;
- 4) усі фінансово-правові відносини органів місцевого самоврядування з суб'єктами господарювання виникають і припиняються на законодавчій основі;
- 5) наявність якісних законодавчих та інших нормативних документів створює умови ефективного витрачання цільових грошових фондів органів місцевого самоврядування, а також досягнення високих кінцевих результатів їх впливу на рівень соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальної одиниці та суспільства загалом;

6) правові норми, що регулюють фінансові відносини органів місцевого самоврядування, є системою фінансового права, яка ґрунтується на Конституції держави;

7) норми чинного законодавства повинні чітко окреслювати функції місцевого самоврядування й, відповідно до них, джерела фінансових ресурсів, які становитимуть фінансове забезпечення цих функцій[2].

Відзначимо, що зміст останньої функції отримав своє відображення також і в нормах міжнародного законодавства. Основні положення 9 статті "Фінансові ресурси органів місцевого самоврядування" Європейської Хартії про місцеве самоврядування регламентують: місцеве самоврядування повинно наділятися фінансовими ресурсами відповідно до його концепції, передбаченої конституцією та законом; цих ресурсів повинно бути достатньо, у межах загальної економічної політики ними можна вільно розпоряджатися; частина фінансових ресурсів повинна формуватися за рахунок місцевих податків і зборів, ставки яких визначаються місцевим самоврядуванням у межах закону [3].

Нормами цього нормативно-правового акта не встановлено частки фінансових ресурсів, що формуються за рахунок місцевих податків і зборів, оскільки таке питання повинно вирішуватися кожною країною окремо з огляду на її економічні й фінансові умови [4].

Отже, основною формою фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування є бюджетне фінансування - надання юридичним особам із бюджетів різних рівнів фінансових ресурсів у вигляді безповоротних коштів на розвиток економіки, соціальної сфери, державне управління, оборону.

Список використаних джерел:

1. Русін В. Теоретичні аспекти фінансового забезпечення місцевого самоврядування. *Світ фінансів*. 2009. №4(21). С. 83-89.
2. Стефанюк І.Б. Удосконалення механізму фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування. *Фінанси України*. 2013. №2. С. 71-82.

3. Європейська Хартія місцевого самоврядування ; [пер. з англ. Є. М. Вишневського]. - Страсбург : Вид-во Ради Європи, 1990. 9 с.

4. Вовна Н. Фінансове забезпечення органів місцевого самоврядування. Схід. 2010. № 4 (104). С. 17-24

Harazha Mariia U.

student, Pavlo Tychyna Uman state pedagogical university, Ukraine

Scientific supervisor: Slatvinska L. A. Ph. D. associate professor of the department of technologies and organization of tourism and hotel and restaurant business, Pavlo Tychyna Uman State pedagogical university, Ukraine

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРИНЦИПІВ ХЕДЖУВАННЯ

ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ РИЗИКІВ

IMPROVING THE PRINCIPLES OF BUSINESS RISK HEDGING

Підприємницькі ризики відіграють важливу роль у розвитку громад, оскільки вони мають безпосередній вплив на економічну стабільність та соціальний добробут. Ризики, з якими стикаються підприємці, можуть як сприяти, так і перешкоджати розвитку місцевих громад.

Сучасні дослідження [1, 2] присвячено підвищенню рівня розуміння та ефективності управління ризиками на підприємстві для забезпечення його стійкості, конкурентоспроможності та успішного розвитку.

Хеджування підприємницьких ризиків дозволяє підприємствам знизити вплив несприятливих ринкових змін, стабілізуючи їх грошові потоки та забезпечуючи передбачуваність фінансових результатів. Враховуючи актуальні тенденції розвитку зовнішньої торгівлі, необхідно удосконалити методи хеджування, адаптуючи їх до нових викликів сучасної економіки.

Одним із важливих аспектів, який потребує удосконалення, є ефективне використання фінансових інструментів для мінімізації валютних ризиків. Оскільки підприємства, що здійснюють експортну діяльність, часто мають справу з різними валютами, необхідно зважено підходити до вибору